A°. 1852. N°. 275.

Opregte Zaturdagsche HAARLEMSCHE COURANT van 20 November.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

PARIJS, 17 November.

Het protest van den Graaf *van Chambord* geeft thans aanleiding tot een vrij levendigen strijd over de vraag, *of het volk het regt heeft om zijne Regering te kiezen.* De Regering beantwoordt in het officiële dagblad *le Moniteur* deze vraag op eene toestemmende wijze, en wordt bestreden onder anderen door het legitimistische orgaan *l'Union* en door *l'Assemblée Nationale*, het bekende orgaan der Fusionisten, welke beide bladen beweren, dat men, als men zich houdt aan dat beginsel, indedaad het regt van den opstand erkent en de revolutie wettigt.

In den *Moniteur* leest men te dien aanzien het navolgende:

„ De Regering heeft onlangs op denzelfden dag het protest van den Graaf *van Chambord* medegedeeld en de manifesten van de Demagogie, doch is daarbij geenszins van het beginsel uitgegaan, dat al deze stukken op ééne en dezelfde lijn behooren te worden gesteld: — dat op eene gelijke wijze moeten worden beoordeeld eene partij, die wel is waar geheel ten onregte de wenschen en regten der fransche bevolking miskent, maar de beginselen van orde en der maatschappelijke hierarchie eerbiedigt, en die woeste committé's, die voor de misdaad niet terugdeinzen en zelfs moordenaren oproepen. De Regering gevoelt zeer goed, dat zij een Vorst met ontzag behoort te behandelen, die het slagtoffer is der rampen, welke zijn geslacht hebben getroffen. Het is inmiddels zeer moeijelijk, niet intezien, dat al deze staatkundige verklaringen en manifesten een gevolg zijn van één en hetzelfde verkeerde beginsel en ten laatste tot dezelfde uitkomsten zullen leiden.

„ Van beide zijden toch wordt de nationale Souvereiniteit ontkend; de Demagogen verwerpen dat beginsel, om hun eigen wil door te drijven; de Graaf *van Chambord* daarentegen, om persoonlijke regten te stellen boven de regten des lands. In beide gevallen komt men tot dezelfde gevolgen, en moet men aannemen, dat wat de natie doet, wat zij kan doen, zelfs dan wanneer zij eenstemmig te werk gaat, dat dit alles geheel nietig is. Het onderscheid is alleen hierin gelegen, dat de Democraten de nationale Souvereiniteit verwerpen met smaadwoorden in den mond en den dolk in de hand, en de Graaf *van Chambord* zich vergenoegt met de verklaring, dat hij zich met een gevoel van diepe smart aan zijn lot onderwerpt.

„ Van de zijde van sommige Democraten kan men alles verwachten. Het zekerste beginsel is voor hen slechts een werktuig, 't welk zij vernielen, zoodra het met hunne heerschzuchtige denkbeelden niet meer overeenkomt en niet strekt om hun het bereiken van hun doel gemakkelijk te maken. Zoolang het met hunne bijzondere belangen en inzigten strookte, hebben zij het beginsel der Volks-souvereiniteit boven alles gesteld; — maar zoodra het volk zich tegen hen heeft gekeerd, hebben zij het verloochend. Sloeg men geloof aan hetgeen zij thans volhouden, dan is de Natie niet langer Souverein, maar de Republiek.

„ De tegenstrijdigheid is echter niet minder in het oog loopende in het protest van den Graaf *van Chambord.* Zou men, bij het lezen van dat stuk, niet geneigd zijn toetegeven, dat het erkende regt van het volk, om zich naar goedvinden een opperhoofd en eene Regering te kiezen, een beginsel is, 't welk eerst gisteren, te midden der revolutionaire stormen, is aangenomen? Hoe toch is het mogelijk, te vergeten, dat dit beginsel, even waar als de redeneerkunde, even oud als de wereld, nooit heeft opgehouden de grondslag te zijn van ons staatsregt; — dat de oude Monarchie het bij duizenden plegtige gelegenheden als waarheid heeft geproclameerd, en dat, indien het in twijfel kon worden getrokken, al de dynastien zich aan ongeoorloofde aanmatiging van gezag zouden schuldig maken; — dat uit dien hoofde het beginsel der Volks-souvereiniteit de eenige grondslag van alle gezag is?"

Na eenige geschiedkundige voorbeelden te hebben aangehaald, mitsgaders de beginselen, welke door Keizer *Napoleon* op dat stuk openlijk werden beleden, eindigt de Regering haar betoog met deze woorden:

„ De wil van het volk; deze is zoowel het beginsel, waaraan elke dynastie haar bestaan verschuldigd is, als het regt, waarop zij zich beroept. De duurzaamheid der dynastien kan alleen dán worden gewaarborgd, wanneer zij de levendige vertegenwoordiging zijn en blijven van de groote belangen des lands. Het is haar pligt, zich aan de behartiging dezer belangen onvoorwaardelijk te wijden."

In het napoleontische dagblad *le Pays* treedt de bekende schrijver *Granier de Cassagnac* op als een felle bestrijder der beginselen, welke zijn ontwikkeld in het protest van den Graaf *de Chambord.* De heer *Gr. de Cassagnac* beweert, dat de Graaf zelf erkent, van zijn regt te zijn vervallen, door aantevoeren, dat zijne komst in Frankrijk, gedurende de laatste verwikkelingen, noodeloos aanleiding zoude hebben gegeven tot het doen toenemen der bestaande bezwaren; — dat de dynastie der *Bourbons* ten gevolge der door haar begane misslagen is gevallen, en sedert 24 Februarij dikwijls genoeg in de gelegenheid gesteld is geworden, om die misslagen te doen vergeten, door het land van eenen bijkans gewissen ondergang te redden; doch dat de Graaf *v. Chambord* geen woord, geene daad voor zijn land heeft over gehad. Volgens den heer *de Cassagnac*, steekt hierbij gunstig af *Hendrik IV*, die zich in der tijd geenszins vergenoegde met het uitvaardigen van nuttelooze protesten, en niet minder *L. Napoleon*, die niet gevraagd heeft, of hij regten had, maar is toegesneld en zijn lot heeft verbonden aan dat zijns vaderlands. Wat verder de door den Graaf tot de Legitimisten gerigte aansporing, om niet te stemmen, aangaat, zoo beweert de heer *de Cassagnac*, dat Frankrijk behoefte heeft aan een krachtig gezag, en dat de natie verpligt is, te stemmen, indien zij niet ten laatste zonder Regering wil blijven. Vermits de Graaf *v. Chambord* Frankrijk niet kan redden, is Frankrijk geregtigd niet alleen, maar ook verpligt, om zich zelf te redden. Ten slotte zegt de schrijver, dat de tegenwoordige Regering volstrekt geene behoefte heeft aan de ondersteuning der Legitimisten; maar dat deze wèl zullen doen met de Regering te erkenen, indien zij ten minste prijs stellen op het behoud der meerdere of mindere populariteit, welke eenigen hunner nog mogten bezitten.

— De gala-voorstelling in de Opéra-Comique is ordelijk afgeloopen. Er schijnt weinig geestdrift te zijn geweest bij het publiek in de schouwburgzaal.

PARIJS, 15 November.

De *Moniteur* behelst heden het besluit der Regering, waarbij met 1 December het leger, daaronder begrepen de krijgsmagt in Algerie en te Rome, met ruim 30,000 man wordt verminderd, en alzoo gebragt op 370,000 man.

LONDEN, 17 November ('s avonds).

In de heden middag gehoudene zitting van het Huis der gemeenten heeft de heer *Wilson*, namens den heer *Villiers*, het voorstel bekend gemaakt, dat deze laatste aanstaanden dingsdag ter tafel zal brengen. Het luidt als volgt:

„ Dat dit Huis van meening is, dat de verbeterde toestand des lands, in 't bijzonder van de arbeidende klassen, het gevolg is voornamelijk van de laatste wetgeving, inzonderheid van de wet van 1846, waarbij de vrije invoer van vreemd graan vastgesteld is, en dat deze wet derhalve een verstandige, regtvaardige en heilzame maatregel was. Dat het de meening van dit Huis is, dat de handhaving en verdere uitbreiding van het stelsel van vrijen handel, in tegenstelling van dat van bescherming, de nijverheid en de welvaart der natie het best in staat zal stellen om de lasten te dragen, waaraan zij blootgesteld zijn, en het meest zal bijdragen tot de algemeene welvaart, bloei en tevredenheid van het volk. Dat dit Huis bereid is om alle met de beginselen van dit besluit strookende maatregelen in overweging te nemen, die door H[r]. M[s]. ministers voorgesteld mogten worden."

Bij de redeneringen over de in dit voorstel vervatte punten, wordt van den kant der protectionisten volgehouden, dat het Parlement vóór de toekomst zich niet kan noch mag verbinden, om het bestaande stelsel te handhaven. Wat voorts het oordeel der tegenwoordige bewindslieden over de werking van dat stelsel betreft, en hunne bedoelingen dienaangaande, verwijzen zij naar de herhaaldelijk daaromtrent door het hoofd van het ministerie, lord *Derby*, afgelegde verklaringen, en inzonderheid naar hetgeen deze staatsman nog dezer dagen, bij de beraadslaging van het Huis der lords over het adres van antwoord op de troonrede, heeft aangevoerd; hij zeide toen het volgende:

„ Ik aarzel niet, te erkennen, dat een groot gedeelte van de welvaart der in het landbedrijf en in het fabriekwezen werkzame arbeiders door de laatste handels-wetgeving, gepaard met andere oorzaken, bewerkt is, welke hun goedkoop en overvloedig voedsel heeft verschaft, en welke ten gevolge van andere omstandigheden niet die nadeelen heeft medegebragt, welke door ons van haar verwacht werden. Met die omstandigheden bedoel ik de groote goudproductie en de groote landverhuizing der laatste jaren. Hadden deze omstandigheden het niet belet, dan zou ook hier gebeurd zijn wat volgens de theorie door ons gevreesd en voorspeld werd, dat namelijk eene daling van den prijs der levensmiddelen, als al het overige onveranderd blijft, door eene evenredige of zelfs grootere daling der arbeidsloonen gevolgd wordt. Doch de groote toevloed van goud moest vooreerst de geldswaarde van alle artikelen verhoogen, en vervolgens den rentevoet verlagen, en hierdoor degenen die arbeiders bezigen in staat stellen om meer te ondernemen en meer arbeid te geven, dan hunne middelen anders zouden toegelaten hebben. Daarbij kwam de landverhuizing. In de laatste drie jaren hebben nagenoeg 830,000 personen, veelal in de kracht des levens, meest Ieren, doch ook Engelschen, het Vereenigde-Rijk voor immer verlaten, en deze vermindering van het aantal arbeidzoekende handen, moest den prijs derzelve staande houden.

„ Doch, wat er ook zij van de oorzaken, die het hier te lande ingevoerde stelsel voordeeliger voor de arbeidende klassen doen werken, dan wij verwachtten, wij moeten thans niet daarop letten, maar op de werking zelve en op de hierdoor te weeg gebragte en thans duidelijk aan den dag gelegde denkwijze des volks. — Na de uiting van het volksoordeel, is het niet mogelijk, terug te keeren tot eene andere welligt verkieslijke staatkunde; en ware het mogelijk, het zoude zeer onstaatkundig zijn, zulk een twistpunt onder de groote volksmenigte te werpen."

— Lord *Brougham* heeft gisteren avond in het Huis der lords inlichtingen van de ministers gevraagd, betreffende den uitslag der werkzaamheden van de commissie, die voor eenige maanden benoemd is ten einde onderzoek te doen naar de geschiktste maatregelen om 's Rijks oorlogs-schepen te bemannen. Hij achtte deze aangelegenheid, in de tegenwoordige omstandigheden, eene zaak van zeer groot belang. — De eerste lord der Admiraliteit heeft daarop geantwoord, dat de bedoelde commissie sedert eenige maanden werkzaam is, maar nog geen rapport uitgebragt heeft. Voor 't overige stemde hij toe, dat deze zaak van groot gewigt is.

— De verkiezing van den generaal *Pierce* tot President der Ver.-Staten wordt door de noord-americaansche bladen voorgedragen als eene plegtige uitspraak van het volk ten gunste van de in de laatste jaren tot stand gebragte bemiddelende verordeningen betreffende het vraagstuk der slavernij, en tevens ten voordeele van een vrijgevig handels-stelsel.

— In verscheidene oorden van Engeland baart de hooge waterstand, welke in de laatste dagen nog toegenomen is, groote ongelegenheid. In sommige streken is de dienst der spoorwegen door de overstroomingen belemmerd.

HELDER, 18 November.

Heden zijn Z[r]. M[s]. fregatten *Prins van Oranje* en *Doggersbank*, onder het lossen van de gewone saluutschoten, van Cadix hier teruggekomen.

'SGRAVENHAGE, 19 November.

Bij Z[r]. M[s]. besluit van 15 November is benoemd tot commissaris van politie te Bolsward *P. Peereboom*, thans fungerend commissaris van politie aldaar.

— Bij besluit van 19 November, heeft Z. M. goedgevonden: 1° aan den Staatsaad in buitengewone dienst m[r]. *E.* baron *van Vredenburch*, met ingang van den 1[sten] Januarij 1853, eervol ontslag te verleenen als Hoogstdeszelfs commissaris in de provincie Zeeland, onder dankbetuiging voor de door hem in die betrekking bewezene diensten en 2° in zijne plaats te benoemen jh[r]. m[r]. *J. G. H. van Tets*, referendaris van de 1[ste] klasse bij den Raad van State en referendaris bij het depart. van Binnenl. Zaken.

— Naar men verneemt, zal Z. Exc. de baron *von Maltitz*, minister van Rusland bij het Nederl. Hof, welks echtgenoote dezer dagen overleden is, in het voorjaar deze residentie verlaten.

— Heden, den dag na de begrafenis van wijlen den hertog *van Wellington*, hebben de officieren in deze residentie den rouw aangenomen voor drie dagen, wegens het overlijden van dien beroemden krijgsoverste, veldmaarschalk ook van Nederland.

— Bij de beraadslaging van de Tweede-Kamer van gisteren heeft de heer *Groen* erkend, dat de toestand des Rijks, wat het stoffelijke betreft, veel aanleiding geeft tot dankbaarheid maar niettemin, zoowel wat het binnenland aangaat, als met het oog op het buitenland, zorgwekkend moet worden geacht. Hij heeft echter tevens verklaard, dat, in zoodanigen toestand, eendragt behoefte en zelfs onmisbare behoefte is, en dat deze zoo noodige eendragt niet bestaat.

Naar zijn inzien, deelt de dusgenaamde ministeriële partij in het lot van alle bovendrijvende partijen, te weten, dat zij door velen, en voornamelijk door zich zelve, te gunstig wordt beoordeeld: — is het ministerie niet in staat, om aan de verwachting der natie en aan de eischen der Grondwet te voldoen gelijk blijkbaar is door het gebeurde met de wet op het armbestuur. Wijzende op art. 53 van de Grondwet, heeft de spr. gevraagd, welke de politieke organisatie is van het ministerie? wat nog daaraan ontbreekt? welke de verhouding is van het ministerie tot de Kroon, en tot de Staten-generaal? wat er van de eerste ministeriële werken is geworden, en of niet veel, daartoe betrekkelijk, onder de hersenschimmen moet worden gerangschikt? Hem is voorgekomen, dat het ministerie in den beginne te veel zelfvertrouwen en naderhand te veel zelftevredenheid heeft betoond, en onder den schijn daarvan welligt eenige verlegenheid, ten aanzien van de weinige vruchten van zijnen arbeid. De spreker heeft echter er bijgevoegd, daarbij geenszins den minister van Binnenlandsche Zaken te bedoelen, als welke steeds de meeste voorzigtigheid in zijne uitdrukkingen heeft in acht genomen: maar niettemin te moeten aannemen, dat de beginselen van het ministerie onhoudbaar zijn, en dat van dit Bewind hetzelfde kan worden gezegd, 't welk drie jaren geleden van het vorige werd gezegd, — dat het namelijk ver beneden hetgeen de Grondwet voorschrijft en verlangt, gebleven is.

Wat de behoudende partij betreft, heeft de spreker beweerd, dat men dezelve ten onregte reactionair noemt. Hij ontkende dat die partij den terugkeer wil tot hetgeen vóór 1848 bestond, en verklaarde, dat zij zich hecht aan de Grondwet en aan de in den jare 1813 aan het Huis van Oranje opgedragene Souvereiniteit, maar ook daarenboven aan het bestaan van een zekeren band tusschen den Staat en de Kerk: — aan het bestaan van een *Etát laïque*, geenszins van een *Etát athée* van een godsdienstloozen Staat: — een Staat in welken onderscheid wordt gemaakt tusschen opvoeding en onderwijs. Naar zijn inzien, komt de dusgenaamde behoudende partij derhalve alleen in enkele punten overeen met de anti-revolutionaire.

Wat deze laatstgenoemde aangaat, heeft de spreker dezelve verdedigd tegen twee der laatstelijk daartegen ingebragte bezwaren, te weten, betreffende 1° het goddelijke regt (*droit divin*), en 2° het, bij gelijke bekwaamheid, verleenen van de voorkeur aan geloofsgenooten. De verdediging van het eerste beginsel heeft de spr. getracht terugtebrengen op een practicalen grond; hij deed het voorkomen als eerbiediging van de Grondwet en van hetgeen daarbij op den voorgrond staat, en heeft daarbij gewezen op hetgeen de ondervinding elders heeft geleerd van de weinige kracht van den staatkundigen eed, en op hetgeen waartoe de eigenlijk gezegde vrijzinnige beginselen, zoowel door Koning *Lodewijk Philips*, als door den generaal *Cavaignac* beleden, hebben geleid. Ten opzigte van het begunstigen van geloofsgenooten heeft de spreker verzekerd, dat hij gaarne met al zijne landgenooten in goede verstandhouding wil blijven, en de verdraagzaamheid zoo ver mogelijk uitstrekken; — dat dienovereenkomstig elke kiezer vrij moet blijven in zijne keuze, maar dat, terwijl anderen in het geheim kunnen doen datgene, waarvoor zijne partij in 't openbaar uitkomt, niet uit het oog moet worden verloren de merkwaardige aanwas van de R. K. Kerk, en de vrees, dat de in Belgie gebezigde uitdrukking, dat elke stap, die in Nederland in het belang der vrijzinnigheid wordt gedaan, moet strekken tot uitbreiding van het r. kath. geloof, waarheid inhoudt; — de mogelijkheid, dat, bij de vordering van gelijkheid voor alle gezindheden, iets anders wordt bedoeld, dan wordt voorgegeven, — en de billijke verontwaardiging over hetgeen elders gebeurt, bij vervolging ter zake van de Godsdienst. De spreker heeft daarbij bepaaldelijk gewezen op hetgeen in Toscane is voorgevallen, en ook op het geschrift van den heer *de Montalembert*, waaruit zoude blijken, dat men in Frankrijk reeds heeft gedreigd met een maatregel, die met het herroepen van het edikt van Nantes gelijk zou staan. Naar het oordeel des sprekers, vereischen dergelijke gebeurtenissen groote omzigtigheid, en hij heeft daaruit afgeleid, dat, hoezeer men verklaart een afkeer te hebben van de beginselen der partij, die hij de zijne noemt, men tevens zeer beducht is voor de toepassing der beginselen der daartegen overstaande partij: derwijze, dat deze laatstgenoemde als indedaad zonder beginselen moet worden beschouwd.

De spreker heeft ten slotte op de gewigtige gebeurtenissen gewezen, die men beleeft. Hij heeft doen opmerken, dat

men dezer dagen de verlossing van het vaderland van vreemde heerschappij viert, terwijl een andere *Napoleon* op het punt staat van den troon te bestijgen. Hij meende, dat zulks als van geene geringe beteekenis moet worden beschouwd, daar ligtelijk, ook ten aanzien van het regt der volken, kan gebeuren datgene, 't welk den tweeden December op het gebied van het staatsregt is geschied: — dat in dergelijke omstandigheden behoefte bestaat aan nationale kracht, — aan veerkracht, om onze regten en vrijheden, ook die der drukpers, te beschermen en te verdedigen, — en dat dergelijke nationale kracht niet zal worden verkregen, zoolang men de overweging der aangelegenheden, waaraan de natie zooveel behoefte heeft, telkens uitstelt.

Z. E. de minister van Binnenlandsche Zaken heeft den spreker, en tevens den heer *v. Lijnden*, die den vorigen dag het woord had gevoerd, beantwoord, en daarbij gevraagd, of, indien er behoefte bestaat aan eendragt, de spreker immer iets heeft gezegd, 't welk kan strekken, om die te bevorderen? De minister heeft gemeend, dat, indien zijne partij onvermogend is, om aan de verwachting der natie te beantwoorden, zij geene partij kan worden genoemd, en alzoo zoude moeten verdwijnen. Wat de gedane vragen betreft, heeft Z. E. verklaard, dat het ministerie het orgaan is van de Kroon; het verantwoordelijk uitvoerend gezag onder de Kroon, en dat hij zich gelukkig rekent, na drie jaren tijds te kunnen zeggen, dat hij gelooft, dat het ministerie homogeen is met de Vertegenwoordiging, en wel in zoodanigen zin, als dit in redelijkheid kan worden verlangd. Wat betreft het tot stand gebragte, heeft de minister doen opmerken, dat, indien 'er weinig is gedaan, toch altijd iets is gesticht, en dat men indedaad niet kon verlangen, dat alles, wat nog gedaan moet worden, binnen drie jaren zou worden verrigt. Betreffende de gevoelens der behoudende partij heeft de minister aangemerkt, dat hem wel eenigzins is gebleken wat dezelve niet wil, maar geenszins wat zij wel wil, en dat, indien zij niet wil terugkeeren tot het voor 1848 bestaande, zij geene partij is, want dat zij dan wil volbrengen datgeen 't welk in 1848 aan de natie is geschonken. Z. E. heeft verklaard, niet te kunnen begrijpen, dat, als men aan de Grondwet verbindende kracht wil toekennen, men telkens punten, daarin voorkomende, ter sprake brengt, en het ongeraden te oordeelen, om hetgeen de spreker verder heeft aangeroerd, in deze Vergadering te behandelen, vermits zij geene Kerkvergadering is, en, zoo dikwerf het op regeren aankomt, geene geloofsbelijdenis gelden moet.

Verder heeft de minister den heer *v. Lijnden* te kennen gegeven, dat de gemeente-wet over het geheel voldoende werkt, vooral met het oogmerk, om het stelsel der gemeente-belastingen te verbeteren; — dat reeds in 90 gemeenten wijzigingen daarin zijn ingevoerd, waartoe 5 à 600 raadsbesluiten zijn tot stand gebragt, en dat er, bij de overgroote werkzaamheid van het departement, geene stremming heeft plaats gehad. Voorts heeft de minister verklaard, dat ook hij nimmer zoude dulden, dat een vreemde invloed op de Regering werd uitgeoefend, al ware het, dat de sprekers, die hij beantwoordde, dit zelven zouden willen veroorloven; — dat 'er nimmer een tijd heeft bestaan, in welken de Regering zich zoo vrij en onafhankelijk jegens het buitenland heeft gevoeld, als thans; — dat zij zoude meenen, een harer eerste pligten te verzaken, indien zij deze onafhankelijkheid opofferde, en dat hare leden veeleer hunne betrekkingen zouden nederleggen, dan eene inbreuk gedoogen op onze nationale zelfstandigheid en vrijheid.

Nadat Z. E. de minister van Financien (gelijk gemeld is) zich ten aanzien der belastingen en de conversie had verklaard, is de heer *Groen* in het breede op al de door hem aangevoerde punten teruggekomen, en daarop heeft de minister van Binnenlandsche Zaken andermaal het woord opgevat, en verklaard, dat het standpunt, op 't welk de genoemde spreker zich heeft geplaatst, naar zijn inzien, niet kan leiden tot eendragt, maar wel tot verdeeldheid; — dat, zoo hem voorkomt, de spreker geene vrijheid verlangt voor de Kerk, maar een band, in strijd met die vrijheid, welke hij minister beoogt, en dat bij de te verwachten wet op het onderwijs volledige vrijheid zal worden voorgedragen. Z. E. heeft verder betuigd, dat, naar mate het ministerie meer tegenstand vindt, deszelfs karakter meer zal uitkomen, en ten aanzien van de betrekking tot de Kroon, heeft de minister doen opmerken, dat de uitdrukking van Souvereiniteit vreemd is aan de Grondwet, en indedaad van meer duistere beteekenis is, dan de daarin opgenomene uitdrukking. Ten aanzien der gevaren, met welke men zoude kunnen worden bedreigd, heeft de minister verklaard, dat men dergelijke ook kan scheppen door veel daarover te spreken; dat men nog geene pogingen heeft behoeven aantewenden, om de zelfstandigheid des lands te verdedigen, maar dat, indien daartoe noodzakelijkheid mogt geboren worden, het ministerie met veerkracht zou te werk gaan.

Een paar vragen van den heer *Poortman*, aan den heer *Groen* gerigt, hebben dezen spreker nog aanleiding gegeven, om te verklaren, dat men onderscheid moet maken tusschen anti-revolutionairen en contra-revolutionairen; — dat zijne partij de Grondwet niet beschouwt als van revolutionairen oorsprong, en dat hij alleen heeft willen doen uitkomen, dat onder de heerschappij der vrijzinnige begrippen de Constitutien zijn omvergeworpen.

— Na kennis genomen te hebben van de memorie van beantwoording van den minister van Financien op de aan de Regering medegedeelde bedenkingen, betreffende de begrooting van het *negende* hoofdstuk (Financien Lt. A en B) heeft de commissie van rapporteurs gemeend, dat de inhoud dezer memorie geen nader onderzoek in de Afdeelingen der Tweede Kamer vorderde.

De minister heeft, betreffende de amortisatie van schuld, verklaard, dat aan de op dat stuk bestaande wettelijkë verordeningen genoegzaam wordt voldaan, door, zoodra de uitkomst eener dienst met genoegzame zekerheid bekend is, de som, die alsdan tot amortisatie bestemd kan worden, bij eene afzonderlijke voordragt tot dat einde op de begrooting te brengen. Voor het overige heeft Z. E. doen opmerken, dat, indien men in het volgende jaar tot de conversie van de renten der 4 pc. schuld mogt overgaan, het geldelijk vermogen der schatkist thans daartoe zooveel mogelijk moet worden gespaard.

Uit een door den minister overgelegden staat blijkt, dat de besparing van renten, welke door inkoop van schuld met de middelen, die op de diensten van 1850, 1851 en 1852 daartoe aangewezen zijn, is verkregen, *f* 281,720 beloopt.

De opbrengsten der belastingen voor de dienst van het loopende jaar 1852 zijn geraamd op *f* 55,424,221; — en alzoo voor de *negen* eerste maanden *f* 41,568,165. De opbrengst over deze negen maanden is echter geweest *f* 42,367,888.

Ook de memorie van beantwoording van den minister van Kolonien heeft, naar luid van het verslag van de commissie van rapporteurs, geene aanleiding gegeven tot een nieuw onderzoek in de Afdeelingen. Z. E. heeft daarbij aangemerkt, dat eene verhooging van de bezoldiging der inlandsche Hoofden, waarvan sprake is geweest, eene aanzienlijke vermeerdering van uitgaven zoude vorderen, zonder de *zekerheid*, dat het daarbij beoogde doel zou worden bereikt, en dat, zonder zoodanige zekerheid, elke wijziging van de indische huishouding en hierarchie, welker zamenhang, invloed en werking aan velen en in zoo menig opzigt volstrekt onbekend zijn, zeer ongeraden is.

De memorie van beantwoording van den minister van Oorlog behoort daarentegen, naar het oordeel van de commissie van rapporteurs, op nieuw in de Afdeelingen te worden onderzocht, omdat 1° daaruit alsnu de behoeften blijken voor het wapen der artillerie; — 2° een medegedeelde staat belangrijke ophelderingen bevat, betreffende de reorganisatie van dat wapen, en eene wijziging van de tractementen der officieren, en uit een aanvullingsstaat der pensioenen blijkt, dat het cijfer der verleende pensioenen, op *f* 64,494 geraamd, tot *f* 142,597 is geklommen.

Bij de beantwoording heeft de minister verklaard, dat zijn ijverig streven zal zijn, om onze betrekkelijk geringe krijgsmagt datgene te doen worden, wat zij moet zijn: de *kern*, de *grondslag*, waarop in tijd van nood verder kan worden voortgebouwd; — maar dat daartoe het leger *bruikbaar* moet zijn, en dat dit oogmerk nimmer bereikt zal kunnen worden, in die mate als voor 's Rijks verdediging *noodig* is, wanneer van het middel van pensionering geen gebruik kan worden gemaakt.

— In de zitting van de Tweede-Kamer van heden zijn de beraadslagingen gehouden over Hoofdstuk II (*Hooge Collegien van Staat en het Kabinet des Konings*) der staatsbegrooting voor 1853.

Bij de algemeene duscussien daarover, heeft vooral de Raad van State het onderwerp der beschouwingen uitgemaakt. De heeren *Rochussen*, *Metman* en *Mackay* hebben op de organisatie van dat staats-collegie aangedrongen, in deze aan art. 71 der Gwt. herinnerende. De heer *Rochussen* heeft de noodzakelijkheid daarvan ook betoogd, in het belang der overzeesche bezittingen en kolonien, en den wensch uitgedrukt, dat in den Raad van State eenige mannen zitting mogten hebben, die persoonlijk ondervinding en kennis in de kolonien hebben opgedaan. — De *minister van Binnenl. Zaken* heeft al het gewigt der bedoelde organisatie erkend, en gezegd, dat hij onder het bewustzijn daarvan, en bij de menigvuldige werkzaamheden, gedrukt ging. Zoo spoedig mogelijk zal de wet worden voorgesteld.

Na het sluiten der algemeene beraadslaging, is die over de artikelen geopend. Na eene korte discussie is het geheele hoofdstuk in stemming gebragt en met algemeene (58) stemmen *aangenomen*.

Daarna is de beraadslaging geopend over het derde hoofdstuk (*Buitenlandsche Zaken*).

Daarover hebben de heeren *Zijlker*, *Mackay*, *Metman*, *v. Lijnden*, *Rochussen*, *ten Cate* en *Groen* het woord gevoerd, en daarbij onderscheidene belangen overwogen, zoowel wat betreft de staatkunde, ook ten aanzien van het buitenland, als de aangelegenheden, die meer met de begrooting in verband staan. De heeren *Groen* en *Mackay* hebben inzonderheid uitgeweid over het gevaar, aan 't welk 's lands regten en vrijheden konden worden bedreigd, indien men geene waardige houding wist aantenemen. Andere leden hebben inlichting gevraagd omtrent den stand der onderhandelingen met Luxemburg en de betrekkingen van het Groothertogdom tot het Duitsch-Verbond. Sommige leden hebben er op aangedrongen, om de consulaten buitenslands in beteren toestand te brengen. — De heer *Zylker* heeft verklaard, van zijn besluit, om een amendement voortestellen tot afschaffing van het representatie-geld, te zullen afzien.

De minister van Binnenlandsche Zaken heeft daarop het woord gevoerd, en morgen, bij de voortzetting der beraadslaging, zal de minister van Buitenlandsche Zaken de gemaakte bedenkingen beantwoorden.

De *Zwolsche Cour.* meldt uit Meppel, 17 November: „Aanvankelijk verheugde men zich hier zeer in den afloop der kanaalwerkzaamheden; doch het hinkende paard komt achteraan. Zoo zijn heden morgen, op last der heeren aannemers, de Kerkhofsbrug en de Beerenbrug opgehaald en met kettingen gesloten geworden, en zal, naar men zegt, de Meppeler sluis eerstdaags hetzelfde lot ondergaan. Dit alles geschiedt ten gevolge ontstane geschillen tusschen de directie en de aannemers. De hoofdoorzaak dezer kwestie moet wel van financiëlen aard zijn."

— De Gemeente-raad van Rotterdam heeft, in zijne zitting van 16 November, na langdurige beraadslagingen, besloten, dat het beurs-uur op 3 ure bepaald zal blijven. — In die zitting is voorts ingekomen een adres van de afdeeling Rotterdam der Maatschappij tot bevordering der Toonkunst, waarin eene toelaag van *f* 5000 verzocht wordt, ten behoeve van een in Julij 1854 te dier stede te houden groot algemeen muziekfeest, bij gelegenheid van het vijf-en-twintigjarig bestaan van die Maatschappij. In dat adres wordt opgegeven, dat men deze feestviering buitengewoon luisterrijk wenscht te doen zijn. Zij zou eene geheele week duren; voor de instrumentale en vocale uitvoeringen, die in de drie eerste dagen der week zouden plaats hebben, zullen de beroemdste talenten van Europa tot medewerking uitgenoodigd worden. Men wenscht op een daartoe aftestaan plein een feestgebouw opterigten, dat 4000 toehoorders kan bevatten, en verder alles aantewenden, wat de stad bij die gelegenheid een feestelijk aanzien kan geven, terwijl men ook door gepaste uitspanningen voor de burgerij van deze feestviering een waar volksfeest wil maken. De Maatschappij zelve heeft eene som van *f* 15000 voor de feestviering bestemd, welke gelden echter nog slechts voor de oprigting van het gebouw voldoende zouden zijn. Tot aandrang voor het verleenen der gevraagde toelaag wordt gewezen op het veelzijdig nut, 't welk de Maatschappij heeft gesticht, en op de voordeelen, die eene feestviering als de voorgenomene voor de stad zou teweegbrengen. — Over dit adres zal nader gehandeld worden.

— Het voor Java bevrachte barkschip *Valparaiso* is ll. donderdag van Amsterdam vertrokken, zonder sterken drank aan boord. De kapitein vond zeer gemakkelijk eene equipage, welke op die voorwaarde de dienst aanvaardde.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 19 November. Den 18den dezer in Texel binnengekomen: de Nederl. oorlogs fregatten DOGGERSBANK, kapt. de Smit van den Broeke, PRINS VAN ORANJE, kapt. Bijl de Vroe, beiden van Cadix, *Hope*, Popperil, Girgenti; de stoomb. *Lion* en *Diana*, beiden van Londen. Gisteren nog: *Tetsia*, Pluktje, Londen. Niets uigezeild. Terug uit zee: *Wilhelmina*, Wedemeijer qq. naar Suriname, ~~wegens tegenwind.~~ Wind w. z. w. harde wind.

Den 10den Aug. te Manilla binnengekomen: *Australia*, Tange, Newport.

Den 15den Sept. van Batavia uitgezeild: *Admiraal Piet Hein*, van der Linden, Amsterdam.

Den 24sten Sept. aan Tafelbaai binnengeloopen: *Science*, Westcott, Mauritius, is 4 Oct. naar Amsterdam vertrokken; 7 dito *d'Elmina*, Teengs, Rotterdam.

Den 12den Oct. te Ascension binnengekomen: *Pantalon*, Remmers, Batavia naar Rotterdam, heeft de reis voo tgezet.

Den 14den Oct. op de hoogte van Ascension: *Adelaar*, Boulet, Batavia naar Amsterdam.

Den 8sten Oct. te St. Helena binnengeloopen: *Kolonel Koopman*, Klein, Batavia naar Rotterdam, heeft de reis voortgezet.

Den 23sten Oct. te Havana binnengekomen: *Antje*, Ruiten, Amst.

Den 30sten Oct. van Newjork uitgeklaard: *Adrianus en Willem*, Scheeve, Amsterdam.

BATAVIA, 29 September. Het schip *Doctrina et Amicitia*, kapt. Wijnandts, van San Francisco alhier aangekomen, heeft op een rif in de Moluksche-zee gestoten en daardoor lekkagie bekomen, is 16 dezer naar Sourabaija vertrokken om te repareren.

ROTTERDAM, 17 November. Volgens brief van kapt. Nap, voerende het schip *Macassar*, bevond hij zich 12 dezer in goeden staat zeilende op de hoogte van de Singels; alles wel aan boord.

JARMOUTH, 13 November. Het schip *Antina*, kapt. Westers, van Stettin naar Londen, is gisteren alhier, vol water, binnengebragt, hebbende zware stormen doorgestaan.

Het schip *Weldaad*, kapt. Stubbe, van Newcastle naar Garthagena, is gisteren op de Winterton gestrand en verbrijzeld, doch het volk gered.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

19 *November* 1852. — 4½ *ure.*

		van	tot	gebl.
NEDERL., Werkel. Schuld. .	2½ pct.	63 11/16	¾	63 11/16
" "	3 "	76 9/16	¾	76⅝
" "	4 "	95 1/16	⅛	95 1/16
Amortisatie-Syndicaat . .	3½ "	—	—	—
Handelmaatschappij . .	4½ "	—	—	—
Oost-Indische Leening . .	4 "	—	—	—
Aand. Holl. Spoorweg. . .		82	—	—
Leen. " " . .	4½ pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½ "	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . .	3 "	78 7/16	¾	78 7/16
" . .	4½ "	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & Co. . .	5 "	107⅞	—	—
" 1828/1829.	5 "	—	—	—
Certificat. " 1831/1833.	5 "	—	—	—
" " 1840 . . .	4 "	91 7/16	—	—
" bij Stieglitz . .	4 "	—	—	—
" " " N. .	4 "	—	—	—
Inschr. in Assignatiën . .	6 "	—	—	—
Certific. van " " . .	6 "	—	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .	*f*	162¼	—	—
Obligatiën	4 pct.	85⅜	—	—
SPANJE, Obligatiën	1 "	24⅞	15/16	—
"	3 "	50¾	—	—
" Binnenl. . .	3 "	45¼	7/16	45⅜
Amortisable		6⅜	—	—
Bew. Coupon		3 5/16	—	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll. .	5 pct.	—	—	—
" " . .	4 "	—	—	—
" Metalliek . .	5 "	77 9/16	11/16	—
" " N. . .	5 "	90⅝	—	—
" . . .	2½ "	40	7/16	—
BELGIE, ...	2½ "	—	—	—
Rothschild, ...	2½ "	52⅞	53	—
"	4½ "	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5 "	99½	—	—
" " £ 200	5 "	—	—	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	5 "	41⅜	5/16	—
"	4 "	37 13/16	38	—
Binnenlandsche à 1 conto	5 "	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	5½ "	—	—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	3¼ "	—	—	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2 "	20½	21¼	—
MEXICO, Oblig. 1851	3 "	25⅛	¼	25 3/16
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.		4⅛	3/16	—

Aandeelen Haarl.-meer 5 pc. 103. Pools. Aand. 1829 fl. 300, *f* 279. Oostenrijk Metall. La. B. 5 pc. 89 15/16. Griekenland obl. geldl. 1825 5 pc. 4¼ à 7/16. Brazilie geldl. 1843 van £ 100 5 pc. 100. Grenada obl. uitg. 10 11/16. Louisiana 5 pc. 99⅞. — Beleening 2½. Prolongatie 2½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut der Obligatie-Handels.
BOON HARTSINCK, Pres.

De binnenl. fondsen waren heden iets flaauwer. — De belgische vast; fransche lager verhandeld; spaansche en portugesche gezocht; de overige soorten nagenoeg als gisteren.

Prijzen van Coupons: Metall. *f* 25,55; Napels. *f* 25,50; Div. in £ *f* 11,75; Frans. *f* 55⅛; Belg. *f* 55⅛; Pruiss. *f* 34 7/16; Hamb. Russ. *f* 37⅛; Russen in Z. R. *f* 37⅝; Pools. in fl. *f* 27⅞.

MADRID, 13 November. De 3 pc. 46¾; 1 pc. 25¾.

PARIJS, 18 November. De 3 pc. renten 85 fr. 75; 4½ pc. 107. Spanje 3 pc binn. 46; 1 pc. 24¾.

ANTWERPEN, 18 November. Belgie 2½ pc. 56⅜. Spanje 1 pc. 24 7/16.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 19 November. *Tarwe* tot vorige prijzen; 130 ℔ b. Pools. *f* 315; 129 ℔ dito *f* 302 bij partij; 126 ℔ w. Holsteins. *f* 278; 129 ℔ Gron. *f* 255; 123 ℔ b. Eyder *f* 245. — *Rogge* bij partij tot *f* 2 à *f* 4 verhooging; 122 ℔ Pruis. *f* 200; 119, 123 ℔ Odessa *f* 187, *f* 195; 118 ℔ Arch. *f* 180; 114 ℔ gedr. *f* 168. — *Garst* en *Haver* zonder handel. — *Koolzaad* onveranderd; op 9 vaten April *f* 351. — *Lijnzaad* in een doen; 113, 114 ℔ ℔ Odessa *f* 300.

AMSTERDAM, 19 November. *Raapolie* iets flaauwer; ord. cond. *f* 33; vliegend *f* 32 à *f* 31¾; op levering flaauw; p° Dec. *f* 31¾; p° Mei 1853 *f* 34 à *f* 33¾. *Lijnolie* ord. cond. *f* 29½; vliegend *f* 28½. *Hennepolie* ord. cond. *f* 39½.

DORDRECHT, 18 November. *Tarwe*, o. Zeeuws. en Inl. *f* 9,70 à *f* 10,30; dito nieuwe *f* 6,50 à *f* 9; zomer dito *f* 7,20 à *f* 7,80. *Rogge* o. Zeeuws. en Inl. *f* 6,40 à *f* 7,20; n. dito *f* 6,50 à *f* 7,50. *Garst* Zeeuws. en Vlaams. winter n. *f* 5,50 à *f* 5,70; zomer dito *f* 5,20 à *f* 5,40. *Spelt* *f* 3,50 à *f* 3,70. *Haver*, Inl. voeder n. *f* 2,40 à *f* 2,90; dito dikke *f* 2,60 à *f* 3,30. *Boekweit* *f* 196 à *f* 204. *Boonen* paarden- n. *f* 5,70 à *f* 5,90; duiven dito *f* 6,40 à *f* 6,80; bruine dito *f* 10 à *f* 11; witte dito *f* 8,50 à *f* 10,50. *Erwten*, blaauwe n. *f* 8 à *f* 9; witte dito *f* 7,50 à *f* 8. *Koolzaad*, o. Zeeuws. en Overm. *f* 9,60 à *f* 10,60. *Kanariezaad* *f* 7,20 à *f* 7,80. *Hennepzaad* *f* 216.

Ofschoon de aanvoer wederom niet groot waren, was voor oude *tarwe* slechts vorige prijzen te bedingen; puike nieuwe was goed te plaatsen tot boven de genoteerde prijzen, waarvoor naar deugd van *f* 9,50 tot *f* 10,20 besteed is; middelbare vinden moeijelijk koopers, en zijn niet in die verhouding te plaatsen; mindere en gemeene zijn in evenredigheid beter te verkoopen. Oude en nieuwe *rogge* als voren; vreemde soorten waren niet ter veil. Winter en zomer-*garst*, benevens *spelt*, vorige prijzen waardig. Voer en dikke *haver* 10 cents lager afgegeven. *Boekweit* als notering gedaan; Vlaams. en Steenbergs. *f* 204; Oosterhouts. en Bred. *f* 196 verkocht. *Paardenb.* vorigen marktprijs waardig. *Duivenb.* 20 cts. lager te noteren. *Witte* en *bruine boonen* met iets meer vraag, doch alleen de witte 50 cents hooger gedaan; Walch. *witte boonen* worden op *f* 11 à *f* 12 te vergeefs gehouden. *Blaauwe* en *witte erwten* als voren. *Koolzaad* £ 1 lager; op 9 vaten olie dadelijk en Dec. £ 56, en April £ 59 gelaten. In *lijnzaad* is verkocht 114 p. Berdiansky à *f* 300, en 108, 109 p. Egyptisch à *f* 278, en geveild 112 p. Riga à *f* 263, en 110, 111 p. Arch. *f* 216. *Hennepzaad* op vorigen prijs gehouden. *Kanariezaad* met kleinen omgang, echter zonder prijsverandering.

DELFT, 18 November. *Hooiboter* *f* 35 à *f* 44.

218de STAATS-LOTERIJ.

Trekking der vijfde Klasse.

17de Lijst. N°. 10240, een prijs van *f* 1500, en premie van *f* 30,000. N°. 19272, eene premie van *f* 5000.

Den 17den November is door den algemeenen Kerkeraad der Herv. Gemeente te Kampen beroepen de eerw. heer J. MARISSEN VAN LOON, pred. te Hoogezand.

*** BRAND TE HERWIJNEN.

Door de vriendelijke en liefdadige medewerking van de heeren *W. T. Koppeschaar Jr.*, kapitein *P. Boellaard*, mevrouwe de wed. *J. van Renesse van Vliet*, mevr. de wed. *Oosthout van Vliet*, de dames *J. E. Hofmans* en *W. Koppeschaar*, allen te Leiden woonachtig, uitmakende de directie der loterij voor den brand te Herwijnen, met krachtdadige medewerking van buiten, is nog bij de particuliere commissie voor den brand te Herwijnen ingekomen de aanzienlijke som van *f* 1187,95, als zijnde de zuivere opbrengst van gemelde loterij; waarbij nog is gekomen van ds. *Krabbe* *f* 2,50, van en door bezorging van den luit. A. P. H. B. te Maastricht *f* 34,50; idem door en van mej. *de Ridder* te Arnhem *f* 18; nog vroeger ontvangen de zoo zeer welkome belangrijke bezending door bewerking van mevrouw de wed. *de Bordes* (*Boellaard*), te Amsterdam, van rijst, gort, koffij en nieuw gemaakte goederen, enz. enz.

De voornoemde commissie dankt bij deze nogmaals opentlijk alle edele gevers, hun mede de verzekering van opregte dankbaarheid der slagtoffers betuigende, en dat hunne gaven met zuinigheid en overleg bereids zijn en zullen worden uitgereikt.

Herwijnen,
den 18*den November*
1852.

De commissie voornoemd,
BOELLAARD, Burgemeester.
H. C. N. VAN AMEROM, Predt.
C. N. DE RIDDER, Rijks-Ontvanger.
G. J. KOLFF, Notaris.

⁂ Met dankzegging is ten behoeve van hunnen achtingswaardigen mede-broeder ontvangen (zie Haarl. Cour. 30 Sept., 4 en 8 Oct.)
Bij ds. *Jas*, te 's Hage: van X. een bankbiljet à ƒ 100; van Y. ƒ 25; van het jonge heeren gezelschap J. A. te 's Hage ƒ 10; van N. N., onder postmerk Doesburgh, met aanhaling van Matth. 6, vs. 33, ƒ 10; van N. N. uit Nijmegen een coupon w. s. ƒ 12,37½. Totaal ƒ 157,37½.
Bij ds. *v. Koetsveld*, te 's Hage: van freule V. ƒ 15; van N. N. te Leeuwarden ƒ 14,85; van H. M. ƒ 50; van N. N. te 's Hage ƒ 3,23½; van B. ƒ 1; van A. T. ƒ 2,50. Totaal ƒ 86,58½.
Bij ds. *v. Doesburgh*, te Rotterdam: van N. N. 2 mbb. ƒ 20; van B. L. ƒ 8,50; van N. N. ƒ 2,50; van v. G. coup. ƒ 7,42½; A. T. bb. ƒ 25; C. p. post 2 coup. ƒ 4,95; H. ƒ 5; N. N. p. post ƒ 12,37½; 2 coup. p. post ƒ 5,94; mb. ƒ 10; bbilj. ƒ 25, en N. N. ƒ 5. Totaal ƒ 131,69.
Bij ds. *Posthumus Meijes*, te Amsterdam: van A. K., postmerk Zwolle, een bbilj. ƒ 25; van X. X., postm. Zeist, d°. ƒ 25; M. H. d°. d°. ƒ 60; X. G. d°. d°. ƒ 25; N. N. d°. d°. ƒ 100; B. d°. drie muntb. ƒ 30; A. & B. R. 1 coup. Haarlemm. ƒ 25; P. G. 1 coup. w. s. ƒ 19,80; A. G. d°. ƒ 4,95; H. ƒ 5. Totaal ƒ 319,75.
Bij ds. *Krabbe*, te Leiden: van eene bejaarde weduwe ƒ 3,50; N. N. een bankb., n°. 981, à ƒ 40; A. Z. te Arnhem een muntb. ƒ 10; uit Voorschoten 2 muntb. ƒ 10, ƒ 20. Totaal ƒ 73,50.
Bij ds. *Veder*, te Dordrecht: van A. E. H., postm. Deventer 1 coup. ƒ 2,97; N. N. 1 coup. ƒ 2,47½; M. 1 bankb. ƒ 25; B. v. Z. ƒ 100; B. ƒ 10. Totaal ƒ 140,44½.
Zij blijven met herhaalde dringende aanbeveling, tot den ontvangst van meerdere liefdegaven bereid.

⁂ Ondertrouwd:
JOZUA J. CROOSWIJK,
Weduwenaar van *A. M. Schadee*, met
JOHANNA DE VREE.
ROTTERDAM, 18 November 1852.

⁂ Getrouwd:
ZIJDEWIND, 14 November 1852.
M. J. WIJN
van *Wieringen*, en
A. DE JONGH.

⁂ Getrouwd:
GRONINGEN, den 16den November 1852.
Mr. H. L. SIJPKENS
en
E. R. SPANDAW.
Eenige kennisgeving.

⁂ Getrouwd:
E. L. KRAMER Gz.
en
H. VAN DE WIEL.
H. J. WELDRAGER
en
A. KRAMER.
ROTTERDAM, 17 November 1852.
Eenige en algemeene kennisgeving.

⁂ Getrouwd:
ROTTERDAM, 17 November 1852.
A. MILDERS
Weduwenaar van *J. van Stolk*, en
E. J. IVES BROWNE.

⁂ Getrouwd:
R. A. W. Baron VAN HEECKEREN
en
Jonkvrouwe S. E. VON WEILER.
Huize POELWIJK, bij *Zevenaar* 18 November 1852.

⁂ Getrouwd:
JOHs. MEYJES Jans. Zn.
met
J. A. BRUINIER.
en
A. BRUINIER
met
W. L. MEYJES.
AMSTERDAM, den 18den November 1852.
Dienende deze als communicatie aan Familie, Vrienden en Bekenden zoo binnen als buiten deze Stad.

⁂ Getrouwd:
DINXPERLO, den 19den Nov. 1852.
G. W. S. COLENBRANDER
en
J. LAARDER.
Eenige kennisgeving.

⁂ Getrouwd:
ROTTERDAM, 19 November 1852.
Mr. P. G. J. HOOG VAN TER AAR
met
L. E. C. VAN INGEN.

⁂ Verlost van eenen *levenloozen* ZOON Vrouwe *P. P. J. VAN NISPEN*, geboren *DIERT*.
ARNHEM, 13 November 1852.

⁂ Heden beviel voorspoedig van een' ZOON *H. VAN VIERHOUTEN*, geliefde Echtgenoot van
UTRECHT, 16 November 1852. G. C. PLEMPER VAN BALEN.

⁂ Door Gods goedheid bevallen van eene welgeschapene DOCHTER *J. C. STRICK VAN LINSCHOTEN — MIELIES*.
UTRECHT, 16 November 1852.

⁂ Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER Vrouwe *A. M. VAN DER GARDE*, geliefde Echtgenoote van J. EVERTS.
ZALT-BOMMEL, 17 November 1852.

⁂ De jongste onzer lievelingen, GERHARDUS, overleed heden morgen tot onze bittere droefheid, in den jeugdigen ouderdom van twee jaren, elf maanden.
J. J. ENGBERTS.
I. ENGBERTS, PREUYT.
ST. PETERSBURG, den 26sten October / 7den November 1852.
Eenige kennisgeving.

⁂ Heden overleed na een langdurend en smartelijk lijden, in den gezegenden ouderdom van bijna 81 jaren, mijne geliefde Echtgenoote NANTJE SWART, na eene gelukkige Echtvereeniging van 39 jaren.
EDAM, 13 November 1852
JB. JACOBSz. VERHEUS.

⁂ Heden overleed tot onze innige droefheid, ons jongste Kindje, CAREL WILLEM AUGUST, in den ouderdom van vijf maanden en twintig dagen.
NIJMEGEN, 14 November 1852.
C. W. MUSQUETIER.
A. W. C. MUSQUETIER, TINDAL.

⁂ Heden vernam ik het voor mij en de mijnen zoo hartverscheurend berigt, dat mijn innig geliefde jongste Zoon THEODORUS MARIUS JOHANNES SCHELKES, tweede Stuurman aan boord van *de Vice-admiraal Rijk*, Kapitein *Bakker*, den 28sten Junij op het *Christmas-Eiland*, met dien bodem is verongelukt, in den ouderdom van circa 27 jaren. Allen die hem en zijn moederlievend hart gekend hebben, zullen gevoelen wat ik verlies, te meer daar ik ten vierden male dit offer breng.
AMERSFOORT, den 15den November 1852.
M. E. VAN GROIN,
Weduwe *H. E. Schelkes*.

⁂ Heden overleed in de hoop des beteren levens, ANNA MARGARETHA REYSERS; zij bereikte den ouderdom van zes en tachtig en een half jaar, en diende mijne Overgroot-Ouders, Groot-Ouders, Ouders, mij zelve, mijne Kinderen en Kinds-Kinderen; hare trouw en edele deugden strekten velen ten voorbeelde en hare nagedachtenis zal bij mij en de mijnen in zegening blijven.
DE JONGE VAN ZWIJNSBERGEN.
Huize JAGTLUST, te *Helvoirt*, 16 November 1852.

⁂ Heden ontvingen wij de droevige tijding uit *Berlijn*, van het alleronverwachtste overlijden van onze geliefde Dochter, ADRIENNE DIJCKMEESTER, ten gevolge van eene kortstondige ziekte, op den 14den November jl.
Jonkhr. E. PESTERS.
C. E. W. PESTERS DE FOCKERT.
VILLA NUOVA bij *Zeyst*, 18 November 1852.
Eenige kennisgeving.

⁂ Heden overleed na eene korte doch hevige ziekte, tot mijne en mijner Kinderen innige droefheid, in den ouderdom van 52 jaren, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, JACOB ANTONIE COENEN, in leven Predikant bij de Hervormde Gemeente alhier.
HOORN, 16 November 1852.
C. S. A. WOLF,
Wed. *J. A. Coenen*.
Betrekkingen en Vrienden, gelieven deze algemeene ook als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

⁂ Den 17den November 1852, overleed te ALKMAAR, de Ed. Achtb. Heer, Mr. BERNARDUS VAN LAAR, Regter-Commissaris tot Instructie der Strafzaken bij de Arrondissements-Regtbank te *Alkmaar*, Lid van den Gemeenteraad, enz. enz., in den ouderdom van 68 jaren.

⁂ Heden ontvingen wij het voor ons zoo treurige berigt, dat onze hartelijk geliefde en eenig overgebleven Broeder en Schoonbroeder, de Wel-Edel Geboren Heer HENRI GLABBEEK VAN DER DOES, Luitenant ter Zee 1ste klasse, kommanderende Z. Ms. Schoenerbrik Banka, op den 29sten Julij dezes jaars, in een gevecht tegen den Sultan van Lidakh, op het Eiland Timor Koepang, zwaar gewond en aan de gevolgen daarvan overleden is.
UTRECHT, 18 November 1852.
J. A. M. H. VAN DER DOES.
Uit aller naam.
Bijzondere en algemeene kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

⁂ Voor de vele bewijzen van deelneming, ontvangen bij het afsterven van onzen geliefden Broeder en Behuwd-Broeder, betuigen wij door deze onzen hartelijken dank.
BRIELLE, 16 November 1852.
M. L. JONAS.
E. C. JONAS geb. KLEYN.

⁂ Voor de menigvuldige blijken van deelneming, bij de ziekte en het overlijden van mijn' Echtgenoot, Mr. *Martinus Eyssell Mz.*, zoowel hier als elders betoond, betuig ik, ook namens mijne Kinderen en de verdere Betrekkingen des overledenen, welmeenenden dank.
'sGRAVENHAGE, den 18den November 1852.
M. M. MEYER,
Weduwe *Eyssell*.

⁂ *Commissarissen der Geldleeningen voor de Straatwegen van Grebbe op Dieren, van Arnhem op Apeldoorn en van Doesburgh naar de Pruissische grenzen*, zullen op Maandag den 6den December 1852, des namiddags ten één ure, in het Gouvernements-Gebouw te Arnhem, ten overstaan van Notaris en Getuigen, en in tegenwoordigheid der Aandeelhouders, die verkiezen daarbij tegenwoordig te zijn, doen *uitloten* ACHT AANDEELEN, ieder van *Duizend Gulden*, in de Geldleening voor de beide eerstgenoemde Straatwegen, tegen vijf ten honderd renten gesloten.
De UITGELOTENE AANDEELEN zullen den 1sten Januarij 1853 worden AFGELOST, en na dat tijdstip daarop geene Renten betaald.

⁂ OPROEPING VAN ERFGENAMEN.
De genen, welke ingeval van *ab intestato* overlijden van BARTJE VAN EYK, onlangs te Gerverskop overleden, tot hare Nalatenschap zouden geregtigd geweest zijn, worden uitgenoodigd, voorzien van de vereischte Bewijsstukken, zich in hun belang, in *persoon* of met *franco* Brieven te vervoegen ten Kantore van den Notaris VAN GEYTENBEEK, te Harmelen.

⁂ OPVOEDING EN ONDERWIJS.
Aan eene Inrigting van Middelbaar Onderwijs, waar men zich tot een klein getal Leerlingen bepaalt, is er gelegenheid om nog EEN of TWEE KOSTJONGEHEEREN te plaatsen.
Voor Opvoeding en Onderwijs in vier levende en twee doode Talen, Geschiedenis, Cijfer-, Stel- en Meetkunst, Aardrijkskunde, enz., betaalt men ƒ 300 jaarlijks.
Belanghebbenden vervoegen zich met *franco* Brieven, onder Letter Z., aan de Boekhandelaren SCHREUDER en VAN BAAK, Leyden.

⁂ Aan de School van het Departement Delft der Maatschappij *Tot Nut van 't Algemeen*, verlangt men tegen 1 Februarij 1853: Een HULP-ONDERWIJZER van den derden Rang, wel bekend met de gronden der Fransche Taal, de kennis der Zangkunst zal tot aanbeveling strekken. Het Salaris zal geëvenredigd zijn aan de bekwaamheden. Men adressere zich met *franco* Brieven, aan den Secretaris der Schoolcommissie,
M. J. A. MASTHOFF.

⁂ In eene *Apotheek* te Utrecht, alwaar geschikte gelegenheid bestaat zich door eigene studie te bekwamen, verlangt men, zoo spoedig mogelijk: Een BEDIENDE, of IEMAND die zijne leerjaren voleindigd heeft. Adres *franco*, Lett. B., aan den Boekhandelaar J. D. DOORMAN, aldaar.

⁂ VAN DEN BRANDT & EICKMA, Apothekers, te Rotterdam, vragen tegen Februarij e. k.: Een BEDIENDE, het recepteeren kundig.

⁂ *Burgemeester en Wethouders van* 's GRAVENHAGE noodigen bij deze, desbevoegde personen, van 25 tot 40 jarigen leeftijd, uit, om mede te dingen naar de betrekking van ONDERARCHITECT bij hunne Gemeente, waaraan eene wedde verbonden is van ƒ 1200 's jaars, en zich daartoe ter plaatselijke Secretarij aan te melden, vóór of op den 1sten December 1852, onder overlegging van bewijzen van bekwaamheid en goed gedrag.
's Gravenhage, den 8sten November 1852.
G. L. H. HOOFT, Burgemeester.
J. F. BURNIER, Secretaris.

⁂ In een solieden *Boekhandel* is gelegenheid ter plaatsing van een fatsoenlijk *Jong Mensch*, als LEERLING. Iemand, die reeds de aanvankelijke opleiding in het vak genoten heeft, kan op eenige belooning aanspraak maken. Adres *franco*, onder Lett. D. R., aan J. H. KNOOP, Donkere Sparen te Haarlem.

⁂ H. H. NOTARISSEN.
Men verlangt te plaatsen ter verdere Opleiding, met Kost, Inwoning en Huisselijk Verkeer bij een' Notaris gevestigd in Z. of N. Holland, Utrecht, N. Braband of Gelderland, en hebbende eene uitgebreide Praktijk, een fatsoenlijk JONG MENSCH, oud 20 jaren, van de P. G., reeds twee jaren op een Notarieel Kantoor werkzaam. Inclinerenden worden verzocht met opgave der Conditien en *franco* Brieven, onder Letters Y. A., zich te adresseren bij den Boekhandelaar A. VAN DER MAST, te Gorinchem.

Men vraagt ten spoedigste voor Oost-Indie: Een kundig LITHOGRAAF, goed bekend met alles, wat tot de *Graveerkunst* behoort, en over een klein vermogen kunnende beschikken. Men waarborgt hem eene Betrekking, die een goed bestaan oplevert. Nadere informatiën zijn te bekomen op *franco* Brieven, onder Lett. N., bij J. H. KNOOP, Donkere Spaarne te Haarlem.

⁂ STEENHOUWERS.
STEENHOUWERS werk begeerende over den Winter, vervoegen zich bij den ondergeteekende te Utrecht.
D. DE LEUR, Aannemer.

⁂ Men verlangt ten spoedigste: Een SCHRIJNWERKERSKNECHT, zijn werk grondig verstaande. Reflecterende gelieve men zich of in *persoon* of met *franco* Brieven, onder de Letters G. H., te vervoegen bij de Boekhs. KEMINK & ZOON, te Utrecht.

⁂ Een TUINMAN, van de Christelijk Afgescheidene Godsdienst, van middelbare jaren, voorzien van de beste getuigen aangaande gedrag en bekwaamheid, met een klein gezin, zag zich gaarne geplaatst tegen Februarij of Mei. Nadere informatiën zijn met *franco* Brieven te bekomen bij den Boekhandelaar J. VAN GOLVERDINGE, te 's Gravenhage.

⁂ Men vraagt tegen 1°. Februarij eene Plaats als KOETSIER, kunnende men de beste getuigenissen produceren. Brieven *franco*, bij den Boek-, Steen- en Courantdrukker G. J. THIEME, te Arnhem.

⁂ Men vraagt zoo spoedig mogelijk, eene GOUVERNANTE, van de P. G., met opgave van vakken van Onderwijs, Talen, Handwerken, en al wat tot eene beschaafde Opvoeding behoort, nevens de voorwaarden daaraan verbonden. Adres met *franco* Brieven, onder Letter D., aan den Boekhandelaar P. K. BRAAT, te Dordrecht.

⁂ Eene JUFVROUW, ouderloos, van zeer goede afkomst en opvoeding, de Fransche Taal en alle Handwerken goed magtig, wenschte geplaatst te zijn als Huishoudster, of bij voorkeur als Jufvrouw van Gezelschap. Inclinerenden, gelieven zich met *franco* Brieven te adresseren bij den Boekhandelaar C. VAN DER POST, JR., te Utrecht.

⁂ Eene JUFVROUW van deftige Familie, Prot. Godsd. en middelbaren leeftijd, zag zich gaarne geplaatst 't zij als *Jufvrouw van Gezelschap*, of als *Huishoudster* in eene nette Huishouding. Vriendschappelijke omgang, komt meest in aanmerking. Brieven *franco*, Lett. A., aan den Boekhandelaar FAASSEN, te Tiel.

⁂ Eene PROTESTANTSCHE WEDUWE, van eenigzins gevorderden leeftijd, wenschte in de eerste drie maanden van het volgende jaar gelegenheid te vinden, ter bestiering eener kleine Huishouding, of tegen Mei e. k., eene bejaarde Dame bij zich ter Inwoning te hebben, met de geheele verzorging. Reflecterenden, gelieven zich *franco* te adresseren, onder de Letters A. Z., bij de Boekhandelaren A. KLOOTS & COMP., te 's Gravenhage.

⁂ Te Utrecht wordt terstond verlangd bij een Heer: Eene DIENSTBODE, die als Meid alleen tevens de Huishouding kan besturen. Schriftelijke opgave van hoedanigheden en voorwaarden wordt, onder de Letters A. Z., bij den Boekhandelaar J. G. BROESE, Oude Gracht bij de Lijnmarkt, aldaar, verzocht.

⁂ OESTERS EN KREEFTEN BERIGT.
R. C. BROEKMEIJER in de Kruisstraat te Haarlem, heeft aangekregen: extra mooije levendige KREEFTEN, versche Zeeuwsche OESTERS ƒ 1,20, groote Texelsche ƒ 1,50 per 100, nieuwe Bergsche ANSJOVIS, fijnzouten WINTERHARING 4, 5, 6 en 7½ Ct., Engelsche BOKKING, Spaansche KASTANJES 10 en 15 Ct. de 5 Ons, Malagasche CITROENEN ƒ 2,50 de 100, Curaçaosche LIMOENSAP 50 Ct. per flesch, ingelegen PALING en ZALM in gelei, HARING SALADE, gemarioneerde HARING ENZ.; Oesters, Kreeften enz., kunnen voor denzelfden prijs ten zijnen Huize gebruikt worden. Alles tot eenen civielen prijs. Brieven *franco*.

⁂ In de Provinciën Zuid-Holland, Gelderland of Utrecht, *op of bij* eene Plaats alwaar gelegenheid is Onderwijs te ontvangen, onder anderen in de Latijnsche Taal, verlangt men tegen 1 Mei 1853 te HUREN: Een fatsoenlijk goed HUIS, van minstens *vijf* goede Vertrekken en verdere Gemakken. Adres *franco*, met opgaaf van de naaste Huurprijs en noodige inlichtingen, aan het Hulp-Postkantoor te Twello bij Deventer, onder Letter Z., vóór den 1sten December aanstaande.

*** TE HUUR GEVRAAGD, tegen Februarij 1853, binnen de Stad Utrecht: Een WINKELHUIS. Reflecterenden, adresseren zich met *franco* Brieven, onder de Letters L. U., bij D. NOOTHOVEN VAN GOOR, Boekh. en Boekdr., Breedestraat te Leyden.

*** EIKEN STEK te KOOP, gemiddeld 1 El, 5 Palmen, verplant en dus van den Penwortel gestoken en goed geworteld, voor *f* 7 de 1000, *franco* Amsterdam. Adres bij JAN JONKMANS, onder Heerenveen.

HOUTVERKOOPING te *HILLEGOM* — 1852.

1°. Op *Woensdag 24 November*; in de *Zanderij-lanen* van *zware* EIKEN- IEPEN- BEUKEN en POPULENBOOMEN waaronder voorkomen: BEUKEN van *ruim* 9 Palmen Ned. maat doorsnede en IEPEN van *ruim* 6 Palmen Ned. maat doorsnede, alsmede, van EIKEN- ELZEN- en ESSCHEN HAKHOUT.

2°. Op *Dingsdag 7 December*; in het *Asseler Duin* van ELZEN- ESSCHEN- EIKEN- BERKEN- en POPULEN HAKHOUT, en op de *Zanderij-laan* van *zware* EIKEN- IEPEN- ESSCHEN- POPULEN en ABEELEN- BOOMEN.

3°. Op *Donderdag 9 December*; — op het Landgoed *Elsbroek*, en wèl in de *Veldtuin* (in den Polder) en op *Rustenburg*, van *zwaar* ESSCHEN- ELZEN- en WILGEN HAKHOUT, eenige DUIZENDEN droogе TAKKEBOSSEN, PALEN, *enz.*

JAPAN EN CHINA.

A. B. VAN DER VIES en J. W. MIJNSSEN, Makelaars, zullen op Maandag den 13den December 1852 en volgende dagen, 's morgens ten 10 ure, en 's avonds ten 5½ ure, in den *Garnalen Doelen*, op den Singel te Amsterdam, verkoopen: Eene groote en rijk gesorteerde partij van **215** Kisten JAPANSCHE GOEDEREN, bestaande in Lakwerken, Porseleinen, Bronzen, Schutsels, Dekens, Kabaayen enz., direct van *Japan* via *Batavia* aangevoerd per het Schip *Prins Frederik der Nederlanden*, Kapit. *P. Huidekooper*: — voorts eene partij CHINEESCHE GOEDEREN, waaronder **24** Kisten per *de Drie Vrienden*, Kapit. *Noordhoek Hegt*, **18** Kisten per *Soolo*, Kapit. *Kortelandt*, bestaande in Lakwerken, Porseleinen, Ivoorwerken, Zijden Stoffen, Krippen Shawls enz. Alles breeder bij Notitiën, te bekomen 22 November e. k., en zijn de Goederen te zien van af 5 tot en met Zaturdag 11 December e. k.

*** De tweede of laatste veiling van het LANDGOED *OLDHORST*, en andere PERCELEN, gelegen in de Gemeenten Oldebroek en Kamperveen, zal plaats vinden in *den Eikelboom* te Oldebroek, te weten: op Woensdag den eersten December eerstkomende, des voormiddags ten *tien* ure, die der BOOMEN, en op den tweeden daaraanvolgende, die der GROND-PERCELEN.

Nadere informatiën zijn op *franco* Brieven te verkrijgen ten Kantore van den Notaris HOEFHAMER, te Elburg, en aanwijzing der Goederen, bij de daartoe gestelde personen op *Oldhorst*, en bij E. PALLAND, te Kamperveen.

*** Men is van meening, op Donderdag den 25sten November 1852, des avonds ten 5 ure, ten Huize van den Kastelein *J. M. van Bever*, te Wassenaar, publiek te veilen en op Donderdag den 2den December daaraanvolgende mede des avonds ten 5 ure, aldaar finaal verkoopen: Een hecht en sterk WOONHUIS, VERWERSWINKEL, ERVE en BOOMGAARD, alleraangenaamst gelegen aan den Deijl onder Wassenaar, waarin sedert nagenoeg 60 jaren de *Verwers- en Glazenmakers-Affaire*, met goed gevolg is uitgeoefend, te zamen groot 9 Roeden, 43 Ellen. Breeder bij Biljetten omschreven.

*** Men is voornemens op Donderdag den 25sten November 1852, des avonds ten zes ure, in het Logement van *K. de Goede*, te Schagerbrug in de Zijpe, in het openbaar te verkoopen:

Eene welbeklante GROF- en HOEFSMEDERIJ, met daarbij behoorende vaste en losse GEREEDSCHAPPEN, benevens annex WOONHUIS en ERF, groot te zamen in oppervlakte, 3 Roeden en 40 Ellen, zeer voordeelig staande en gelegen aan de Dubbele of Kerkbuurt, te Schagerbrug in de Zijpe, Kadastrale Sectie B, Nummer 438.

NB. De Smederij en een gedeelte der Woning kan terstond worden aanvaard.

Verdere informatiën zijn te bekomen bij den Notaris C. SIEMERS, te Zijpe.

*** N. J. VAN BEMMEL, J. H. BRINKMAN, J. VAN DER VLUGT en T. A. LIWIJN Makelaars, presenteren (als lasthebbenden van hunne principalen) in openbare veiling te verkoopen, op *Zaturdag 27 November* 1852, in het Logement *den Gouden Leeuw* te Haarlem, ten overstaan van den Notaris Mr. H. A. F. D. VAN MEEUWEN.

Een HUIS en ERVE aan de Noordzijde van de Hoogstraat te Haarlem, get. W. 2 N°. 189, Kad. Sectie D N°. 2183, groot 43 Ellen.

Breeder bij Biljetten en informatiën bij gemelde Makelaars, terwijl de bewijzen van Eigendom en Veilconditiën, 3 dagen vóór en op den Verkoopdag te zien zijn, ten Kantore van den Notaris voornoemd.

*** B. LANGERHUIZEN, J. SALM Jr. en A. LANGERHUIZEN, Makelaars, zullen op Maandag den 29sten November 1852, des avonds na half zes ure, ten overstaan van den Notaris Mr. P. LIJNDRAJER Jr., doen verkoopen: Eene gunstig gelegen BOEREN-HOFSTEDE, genaamd *IJ EN MEER*, met Woonhuis, Stallingen voor 27 stuks Hoornvee en 3 Paarden, Wagenhuis, Hooischuur, Erf en Moestuin, benevens diverse Percelen weltoegemaakt WEI- en HOOILAND, te zamen groot 21 B., 75 R. en 20 E., **in 5 Koopen** als bij Biljetten vermeld en omschreven zijn, gelegen aan den Osdorperweg, nabij de R. C. Kerk, Gemeente Sloten. Dagelijks, uitgenomen des Zondags, te zien van 10 tot 3 ure, zijnde informatiën te bekomen bij *J. Mijnders*, Logementhouder te Osdorp. De Bewijzen van Eigendom en de Veilconditiën, zullen op den gewonen tijd te zien zijn ten Kantore van den Notaris bovengenoemd, op de [illegible]

De Boekhandelaren PEYPERS & LINTVELT, te Amsterdam, hebben uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

DE DERDE DRUK VAN:

TWINTIG PAUSEN AAN DE HEMELPOORT

IN VERHOOR VOOR PETRUS.

Lectuur voor iedereen, door IEMAND.

Prijs 40 Cent.

Van dit zoo gunstig en zaakrijk geschreven Boekske, dat door eenen enkelen blik in de Geschiedenis van 19 Pausen het Masker afgerukt en CLEMENS de 14e in zijn waar en opregt Karakter kennen doet, werden binnen weinige weken ruim **1500** Ex. verkocht, onzes inziens eene voldoende aanbeveling voor dit Werkje.

TAUCHNITZ EDITION.

NEW PUBLICATIONS.

UNCLE TOM'S CABIN, WITH A NEW PREFACE EXPRESSLY WRITTEN FOR THIS EDITION, BY B. STOWE. 2 VOLS.

THE HISTORY OF HENRY ESMOND. BY W. M. THACKERAY. 2 VOLS.

BLEAK HOUSE. BY CHS. DICKENS. VOL. 1.

MY NOVEL. BY SIR EDWARD BULWER LYTTON. VOL. 1-3.

HOUSEHOLD WORDS. CONDUCTED BY CHS. DICKENS. VOL. 14. 15.

THE DALTONS. BY CHS. LEVER. 4 VOLS.

THE CRESCENT AND THE CROSS. BY EL. WARBURTON. 2 VOLS.

EMILIE WYNDHAM. 2 VOLS.

In the press:

DAISY BURNS. BY MISS KAVANAGH.

A CHILD'S HISTORY OF ENGLAND. BY CHS. DICKENS.

Each Volume ½ Thaler = 1 Guilder.

Sold by all the principal booksellers on the Continent (***Amsterdam, Johannes Müller a J. C. A. Sülpke***) where also complete Lists of this edition may be obtained gratis.

BERNH. TAUCHNITZ JUN., LEIPZIG.

*** Op Maandag den 29sten November 1852, des voormiddags ten 11 ure, openbare verkooping in het Logement *Rome* te Warmond, van diverse Percelen extra goed en weltoegemaakt WEI- en HOOILAND, gelegen in de Gemeente Warmond, en een Perceel in de Gemeente Oegstgeest, als:

N°. 1. Drie PERCELEN, gelegen in den Zwanburger-Polder, onder Warmond, Kadaster Sectie C, N°s. 54, 55, 55*a* en 57, te zamen, met eenig Water, groot 4 Bunders, 89 Roeden en 70 Ellen.

N°. 2. Drie PERCELEN, in genoemden Polder, onder Warmond, Kadaster Sectie C, N°s. 32, 38, 41 en 263, te zamen groot 3 Bunders, 10 Roeden en 90 Ellen.

N°. 3. Vier PERCELEN, in den Voorhofschen-Polder, als: onder Warmond, Kadaster Sectie D, N°s. 33, 34 en 35, en in de Gemeente Oegstgeest, Kadaster Sectie A, N°. 194, te zamen groot 4 Bunders, 38 Roeden en 50 Ellen.

N°. 4. Twee PERCELEN, in den Voorhofschen-Polder, onder Warmond, Kadaster Sectie D, N°s. 31 en 447, te zamen groot 1 Bunder, 89 Roeden en 55 Ellen.

N°. 5. Een PERCEEL, gelegen in het Buitenwater, onder Warmond, Kadaster Sectie D, N°. 450, groot 71 Roeden en 75 Ellen. En

N°. 6. Twee PERCELEN, alsmede een HOUTBOSCHJE, gelegen in het Buitenwater, onder Warmond, Kadaster Sectie D, N°s. 44, 448 en 449, te zamen groot 1 Bunder, 68 Roeden en 50 Ellen. Alles in massa verhuurd aan *W. Oudshoorn*, tot Kersmis 1853, voor *f* 700 's jaars, welke huur door de Koopers bij splitsing zal genooten worden, als: van N°. 1, *f* 205, N°. 2, *f* 130, N°. 3, *f* 184, N°. 4, *f* 80, N°. 5, *f* 30 en N°. 6, *f* 71.

Nadere informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris K. KONING, te Warmond, alwaar de Verkoopsvoorwaarden acht dagen voor de Verkooping zullen ter lezing liggen.

*** Ten voordeele der Ongelukkige Weduwen en Weezen te HELLEVOETSLUIS, ziet bij H. C. SUSAN C. H. ZOON, te 's Gravenhage, à 25 Cents, het licht:

de derde druk van

GEEN AALMOES.

Dichtregelen, door A. VAN DER HOOP Juniorszoon.

Bij deze nieuwe uitgave is tevens gevoegd de Fransche Vertaling dezer Dichtregelen

door AUG. CLAVAREAU.

Die Vertaling is ook afzonderlijk à 10 Cents verkrijgbaar.

DUURZAME GESCHENKEN

zijn bij G. PORTIELJE, te Amsterdam uitgegeven en voorhanden:

BUITENGEWOON GOEDKOOPE UITGAVE VAN EENEN

PRACHT-PRENTBIJBEL,

VERSIERD MET NAGENOEG DUIZEND KEURIGE HOUTSNEE-PLATEN, DOOR BEROEMDE MEESTERS,

Voorstellende de Geschiedkundige Gebeurtenissen, de Landschappen naar *Oorspronkelijke* Teekeningen, de voorwerpen van Natuurlijke Historie, Kleederdragten, Zeden, Oudheden, enz., alles naar de beste bronnen. Met OORSPRONKELIJKE AANTEEKENINGEN, bewerkt door **D. Broedelet Dzn.**, Predikant te *Durgerdam*. Klein Folio Formaat, best Velin Papier, 1950 Bladz. compleet, voor den zeer verminderden prijs van ***f* 7,80.**

Van het **BIJBELSCH MAGAZIJN**, 6 Deelen **Oud** en **N. Verbond**, met **312 Staalplaten**, zijn nog voor den oorspronkelijken prijs van ***f* 25,50** Exemplaren voorhanden.

Aparte Bladen van beide Werken, zijn bij den Uitgever te bekomen.

*** Door den Boekhandelaar N. DE ZWAAN, te Utrecht, is uitgegeven:

1. **HET GELUKSKIND**, door CH. BERNHARD. 1 Deel, in 8°, met Vignet. . . . *f* 3,25.
2. ***J. NORDMAN*, AURELIA, of zelfbeheersching en zelfverloochening;** door A. VAN DER SPRONG. 2 Dln., in 8°., met Vignet. . . . . » 6,50.
3. ***G. P. R. JAMES*, De gevolgen eener Luim;** door S. W. MOULIJN. 2 Dln., in 8°., met Vignet. . . . . » 6,50.
4. **STUDIE en UITSPANNING, Verzamelde Verhalen, van Mr. J. I. [illegible]** VEU. 2 Dln., in 8°., met Vignetten. . . [illegible]

*** Bij G. PORTIELJE, te Amsterdam, is op heden van de Pers gekomen en alom verkrijgbaar gesteld:

HET LEVEN VAN OLYMPIA MORATA,

een Tafereel uit den Tijd van de **HERVORMING** in **Italië**, door **JULIUS BONNET**, naar de 2e vermeerderde uitgave uit het Fransch, door ***G. W. STEMLER***, Predikant te Amsterdam. Met eene Plaat à *f* 2,30.

Voor Huisgezinnen en Leesgezelschappen, voor iederen beschaafden Lezer, is de Levensgeschiedenis van deze hoogst merkwaardige en onnavolgbare Vrouw aanbevelingswaardig. Van dit Werkje hebben ook in *Duitschland* en *Engeland* meer dan ééne uitgave het licht gezien.

NB. Het is een waardige tegenhanger van: ANGELUS MERULA de Hervormer en Martelaar des Geloofs 1530—1557, door den Hoogleeraar ***W. MOLL***, in 1851, bij bovengenoemde uitgeven. Prijs *f* 2,95.

NIEUWJAAR.

HEDEN VERSCHIJNT, bij **G. THED. BOM**, Kalverstraat bij den Dam, E. 10, te Amsterdam;

RUIM 100 LUIMIGE en ERNSTIGE GEDICHTJES en VERSJES voor NIEUWJAAR, VERJARINGEN, BRUILOFTEN en verschillende andere gelegenheden, benevens een 20tal **ALBUM VERSJES**, voor Kinderen en Jonge Lieden, door **NEEF PAUL.** Prijs 60 Cents.

Voor ieder Ouder, Schoolhouder, Onderwijzer, Gouverneur en Gouvernante, in een woord voor ieder die met de opvoeding of leiding van Kinderen of Jonge Lieden belast is, is bovenstaande bundel een alleraangenaamst en gemakkelijk Handboek, zoowel wegens de groote daarin te vinden verscheidenheid als wegens den daarin heerschenden lieven toon.

*** Bij K. W. PICKHARDT, Boekhandelaar te 's Gravenhage, komt van de Pers, **een oorspronkelijk Werk**, getiteld:

Graaf WILLEBALD.

Historisch Verhaal uit de tweede helft der achtste Eeuw, door CHRISTINA v. G. Prijs *f* 2,—.

Onmisbaar voor Leesgezelschappen en beminnaars van goede Lectuur.

*** Bij den Boekhandelaar P. N. VAN KAMPEN, te Amsterdam, is uitgegeven:

CHRISTELIJKE VOLKS-ALMANAK, VOOR HET JAAR 1853.

Verzameld door **Ds. J. J. VAN VOLLENHOVEN**, onder medewerking van verschillende Vaderlandsche Letterkundigen. Met vier Plaatjes. *f* —,60.

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDE EN ZONEN.